

Åsensskolan
Bäckvägen 8
682 34 Filipstad

2010-06-10

Dnr 43-2009:3997

Skolbeslut för Grundskola

efter tillsyn av Åsensskolan
i Filipstads kommun

Rektorn vid Åsensskolan

Bäckvägen 8

682 34 Filipstad

Tillsyn i Åsensskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–5

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Åsensskolan i Filipstad skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Flertalet av de brister som framkom vid Skolverkets utbildningsinspektion år 2007 (Dnr 53-2006:3230) har skolan helt eller delvis åtgärdats. Det gäller exempelvis likabehandlingsplanen som var gemensam för hela skolområdet 1 och som nu finns på Åsensskolan. Det som fortfarande kvarstår är studiehandledning på modersmålet. Utbildningsinspektionen anmärkte att Åsensskolan, liksom flera andra skolor i kommunen, inte undersökt eller bedömt elevernas behov av studiehandledning på sitt modersmål.

Åsensskolan behöver intensifiera sitt arbete med att analysera kunskapsresultaten i syfte att nå högre måluppfyllelse. En förutsättning för detta är ett kvalitetsarbete med fungerande analysrutiner för resultatuppföljning i samtliga ämnen vilket i nuläget inte finns på skolan. I anslutning till det behöver skolan ha bättre kunskaper om elevernas samlade kunskapsresultat på skolnivå. Det åligger skolan att bättre utreda behov av riktade stödsatser och att öka elevinflytandet som några i raden av tänkbara åtgärder för att alla elever ska nå målen för utbildningen.

Skolinspektionen har i tillsynen av Åsensskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever förutsättningar att nå mål att uppnå för årskurs 5 i samtliga ämnen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan).
- Lärarnas arbete med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskaps- och sociala utveckling uppfyller inte författningarnas krav (7 kap 2 § Grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte tillräckligt stort ansvar för att inhämta kunskaper om lärarnas undervisning och för att skolans resultat regelbundet följs upp och utvärderas (2 kap 2 § skollagen, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Skolan arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas inflytande över arbetsformer, arbetssätt och undervisningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap 2 § skollagen, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav (14a kap skollagen, Åtgärder mot kränkande behandling).
- Ordningsreglerna är inte förankrade bland skolans elever (Lpo 94, 2.1 Normer och värden, 6 kap 8b § Grundskoleförordningen).
- Särskilt stöd ges inte till alla elever som har svårigheter i skolarbetet (5 kap Grundskoleförordningen).
- Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte alltid författningarnas krav (1 kap 2 § skollagen).
- Studiehandledning på modersmålet ges inte alltid till de elever som kan behöva det (5 kap Grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektorn och Filipstads kommun har ansvar för att Åsensskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Filipstads kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Filipstads kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

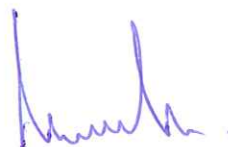
I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Karin Widlund deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson

Enhetschef

Mirzet Tursunovic

Utredare/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Åsensskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Filipstads kommun under april månad 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Åsensskolan den 14 april 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Åsensskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Åsensskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Åsensskolan

Åsensskolan	Antal elever
Förskoleklass	32
Grundskoleklass	150
Totalt	182

Källa: Åsenskolans uppgifter, april 2010

Åsensskolan ligger i ett villaområde i norra delen av Filipstad med omedelbar närhet till skogen. På skolan finns drygt 30 anställda som delar på ca 20 helårstjänster. En del av eleverna åker skolskjuts till och från skolan. Åsensskolan har elever i förskoleklass och i årskurserna 1-5. Eleverna går både i åldersblandade grupper och i åldersindelade grupper i två avdelningar, Mosippan och Bacsippan. Vid skolan finns även ett fritidshem med tre avdelningar Mosippan, Bacsippan och Storfritids som tillsammans har ca 100 barn och elever. Fritidshemsverksamheten omfattas inte av detta beslut utan granskas och bedöms i en särskild rapport för skolbarnomsorgen.

Tillsynsprotokoll för Åsensskolan

Rutan vid varje bedömningsområde fylls endast i när Skolinspektionen bedömer att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning

Skolan ger inte alla elever förutsättningar att nå mål att uppnå för årskurs 5 i samtliga ämnen.

Författningsstöd

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Motivering

I skolans Kvalitetsredovisning för år 2009 framgår att andelen elever i årskurs 5 som uppnådde mål i samtliga ämnen var 68 procent. Detta var en försämring i förhållande till föregående år. I de nationella ämnesproven i årskurs 5 i engelska och svenska uppnådde 77 procent av eleverna målen. Motsvarande resultat i matematik var 86 procent. År 2009 genomfördes första gången nationella prov i matematik och svenska i årskurs 3. Antal elever som då nådde målen i båda ämnena var 80 procent. Resultaten i de olika delmomenten i matematik varierade från 70 procent till 100 procent medan variationerna i de delmoment som fanns i svenska inte var lika stora.

Åsensskolan behöver intensifiera sitt arbete med att analysera vilka åtgärder som är mest adekvata för att alla elever ska nå målen för utbildningen. Se vidare avsnittet "Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering".

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning

Lärarnas arbete med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskaps- och sociala utveckling uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd

7 kap 2 § Grundskoleförordningen

Motivering

Av lärarintervjuer och rektorsintervjun framgår att Åsensskolan upprättar individuella utvecklingsplaner för samtliga elever. Detta sker varje termin i samband med att lärarna genomför utvecklingssamtal med eleven och elevens vårdnadshavare. De individu-

ella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av saknar beskrivning av elevens kunskapsutveckling i relation till läroplanens och kursplanernas mål. Planerna innehåller inte alltid omdömen om elevens kunskapsutveckling i alla ämnen som eleven får undervisning i. Det framgår inte heller tydligt vilka åtgärder skolan avser att vidta för att stärka elevens utveckling.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning

Rektorn tar inte tillräckligt stort ansvar för att inhämta kunskaper om lärarnas undervisning och för att skolans resultat regelbundet följs upp och utvärderas.

Författningsstöd

2 kap 2 § skollagen

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering

Genomgång av skolans dokumentation och intervjuer med rektorn och lärarna visar att skolans resultat inte i tillräcklig utsträckning blir föremål för en utvärdering och analys. Såväl i Kvalitetsredovisningen som i intervjun konstaterar rektorn att det är svårt att dra några slutsatser kring frågan om vad elevernas resultat beror på. I Kvalitetsredovisningen och i samtal beskriver rektorn skolans prioriterade utvecklingsområde för år 2010 – ”att utveckla systemet där elevernas lärande visas i alla ämnen”.

Lärarintervjuer och intervju med rektorn visar att skolan har kunskaper om elevernas kunskapsutveckling på individnivå. Däremot finns det ingen samlad bild på skolnivå. I skolans Kvalitetsredovisning 2009 framgår inte om eleverna och deras vårdnadshavare medverkat i arbetet med att ta fram Kvalitetsredovisningen. Skillnader i måluppfyllelse mellan pojkar och flickor redovisas eller analyseras inte i Kvalitetsredovisningen utan konstateras endast att det finns skillnader men att det inte går att se något mönster i detta. Det förekommer att rektorn gör lektionsbesök. Både lärarna och rektorn uppger i intervjuer att dessa lektionsbesök behöver ske mer ofta.

Skolinspektionen konstaterar att skolan saknar en analys av orsakerna till de resultat eleverna når. Skolinspektionen vill påpeka att det är särskilt viktigt att rektorn i sitt dagliga arbete håller sig förtrogen med verksamheten och tar ett större pedagogiskt ledningsansvar.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande**Bedömning**

Skolan arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas inflytande över arbetsformer, arbetssätt och undervisningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd

4 kap 2 § skollagen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering

I kommunens Skolplan 2010 finns ett avsnitt om elevers inflytande och delaktighet och att en uppföljning ska göras i den årliga kvalitetsredovisningen. Elevinflytande nämns överhuvudtaget inte i Åsenskolans Kvalitetsredovisning. Genomförda intervjuer under tillsynen visar att elevernas inflytande över arbetsformer, arbetssätt och undervisningens utformning behöver utvecklas.

Intervjuer med elever och rektorn visar att det finns skillnader när det gäller elevernas möjlighet till inflytande. Graden av elevinflytande upplever både eleverna och rektorn beror i stor utsträckning på lärare och vilket ämne det handlar om. Enligt eleverna finns det vissa lärare i skolan som inte låter elever få något inflytande alls. Det som eleverna menar att de kan påverka är framförallt av läraren föreslagna redovisningsformer. Detta bekräftas även av rektorn och lärare som dock uppger att de aktivt arbetar för att anpassa elevernas inflytandeformer utifrån elevernas ålder och mognad. Skolinspektionen finner dock att lärarna inte har några gemensamma förhållningssätt till hur elevernas inflytande ska utformas.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Trygghet och studiero****Bedömning**

Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav.

Ordningsreglerna är inte förankrade bland skolans elever.

Författningsstöd

14a kap skollagen, Åtgärder mot kränkande behandling

Lpo 94, 2.1 Normer och värden

6 kap 8 b § Grundskoleförordningen

Motivering

Tillsynen visar att Åsensskolan har en plan mot kränkande behandling benämnd *Plan för likabehandling*. Planen innehåller bland annat skolans vision, definitioner av kränkande behandling och ett par avsnitt om skolans trygghetsteam. I planen finns namngiven personal som ingår i trygghetsteamet och dessa är kända av de elever som Skolinspektionen intervjuat. Ingen av de intervjuade eleverna känner dock till skolans likabehandlingsplan. Skolans plan saknar aktuell kartläggning som identifierar dels konkreta riskområden dels förbättringsområden och åtgärder som skola avser genomföra under det kommande året. Planen innehåller inte heller någon uppföljning av föregående års plan.

Rektorn uppger att skolans ordningsregler är framtagna tillsammans med personalen och eleverna via elevråd. Reglerna revideras inför varje läsår och i det arbetet har skolans föräldraförening, med en förälder från varje klass, varit engagerad. Intervjuer med eleverna visar dock att det finns elever som inte alls känner att det finns några formella ordningsregler på skolan. Både rektorn och lärarna berättar att det på rasterna alltid finns två vuxna. Dessutom finns så kallade kamratstödjare, från och med årskurs 3, som brukar ha västar på sig. Eleverna tillmäter inget större värde i att vara kamratstödjare och menar att elever ändå inte kan avstyra elevbråk utan föredrar mer vuxennärvaro på raster och även på vägen till och från matsalen. Eleverna upplever att skolgården är stor och att två vuxna inte kan ha uppsikt över alla elever.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning

Särskilt stöd ges inte till alla elever som har svårigheter i skolarbetet.

Skolans åtgärdsprogram uppfyller inte alltid författningarnas krav.

Studiehandledning på modersmålet ges inte alltid till de elever som kan behöva det.

Författningsstöd

5 kap 1 § Grundskoleförordningen

1 kap 2 § skollagen

5 kap 1 § Grundskoleförordningen

Motivering

Skrivningar i skolans Kvalitetsredovisning och intervjuer med rektorn och lärarna visar att behovet av olika former av stödundervisning har ökat. Rektorn och lärarna menar i intervjuer att skolan saknar resurser i form av lärare för att kunna ge särskilt stöd till alla elever som behöver det. Lärarna berättar att de har svårt att hantera utåtagerande elever och menar att dessa elever kan få vänta lång tid innan särskilt stöd sätts in. Vid skolan finns elever med annat modersmål men skolan kartlägger inte om de har behov av studiehandledning på modersmål och erbjuder inte heller detta.

Rektorn uppger i intervjun att han ser till att en utredning inleds som kan leda till att åtgärdsprogram upprättas för den elev som kan ha behov av särskilda stödåtgärder för att nå målen. I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av finns ingen redovisning av vad eleven riskerar att inte uppnå i förhållande till kursplanemålen. Det framgår inte heller vilka åtgärder skolan vidtagit för att anpassa undervisningen efter elevens behov. Det är inte alltid klart hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Många av övriga skrivningar i de programmen är allmänt hållna.

Genomförda intervjuer visar att elever i behov av särskilt stöd inte alltid får detta när skolan prioriterar de elever som har störst behov i framförallt svenska och matematik. Eleverna kan således inte få sitt behov av särskilt stöd tillgodosett i alla ämnen. Skolinspektionen vill särskilt framhålla skolans ansvar för de elever som har svårigheter att nå målen. Det åligger skolan att utifrån en kartläggning av elevens behov och förutsättningar vidta adekvata åtgärder och konkretisera dem i ett åtgärdsprogram.